

Bijlage Senzer en de omgekeerde toets

Binnen het sociaal domein wordt de vraag naar maatwerk steeds groter. Senzer gebruikt daarom bij de uitvoering van de Participatiewet de omgekeerde toets. De omgekeerde toets is een methodiek die maatwerk richting geeft. Er wordt gekeken naar de behoefte van de cliënt en welk effect bereikt kan worden met de dienstverlening van Senzer. Dit gebeurt binnen de kaders van de wet met een besluit dat transparant en toetsbaar is.

Wat houdt de methodiek van de omgekeerde toets in?

Met omgekeerde toets als leidraad bekijkt Senzer een klantvraag op de volgende wijze:

1. Welk *effect* willen we bereiken? Dit kan bijvoorbeeld betaalde arbeid zijn, maar ook vrijwilligerswerk of een stabiele leefsituatie.
2. Valt dit effect onder de *grondwaarde* van de wet? Hierbij wordt gekeken naar de grondwaarden van de Participatiewet: Burgers voorzien van een inkomen op het bestaansminimum en het vergroten van de zelfredzaamheid op de arbeidsmarkt.
3. Is het besluit *ethisch* te verantwoorden? Hierbij wordt gekeken naar het effect op de cliënt, de omgeving en de maatschappij.
4. Met welke *randvoorwaarden* hebben we te maken? Hier gaat het om de mogelijkheden die de wet biedt, de genomen besluiten zijn altijd binnen de kaders van de wet.

Implementatie omgekeerde toets

Binnen Senzer zijn ambassadeurs opgeleid en getraind om de kennis en de methodiek van de omgekeerde toets over te brengen aan de medewerkers in de organisatie. Alle gebiedsteams van Arbeidsintegratie zijn getraind in het toepassen van de omgekeerde toets. De gebiedsteams sluiten met deze kennis aan in diverse gemeenten bij maatwerktafel, dorpstuin of multidisciplinaire overleggen, waarbij de methodiek van de omgekeerde toets in de praktijk wordt gebracht. Doelstelling is dat de omgekeerde toets Senzerbreed wordt geïmplementeerd, zodat een eenduidige visie en uitvoering binnen Senzer wordt bewerkstelligd.

Op de volgende pagina wordt de toepassing van de omgekeerde toets ikv de participatiewet geïllustreerd aan de hand van een voorbeeld (uit: De omgekeerde toets, Stimulanz)

18-JAAR GRENS ALS ONNEEMBAAR BARRIÈRE

THOMAS IS ZEVENTIEN JAAR EN ZIT IN HET LAATSTE JAAR VAN HET VOORTGEZET speciaal onderwijs (vso). Hij wordt in september achttien jaar, maar heeft in juni zijn diploma gehaald. Volgens zijn begeleiders op school zou Thomas prima kunnen uitstromen naar (beschermde) arbeid, met op termijn mogelijk een garantiebaan. Daarvoor moet hij begeleid worden, waarvoor de Participatiewet een passend instrumentarium levert.

Maar daarvoor moet hij wel achttien jaar zijn, aldus de gemeente, en dat is hij niet. Thomas moet drie maanden wachten tot hij achttien is. Dat lijkt niet veel, maar drie maanden thuiszitten is volgens de school hoogst riskant voor Thomas. De school bood hem structuur. Als die structuur wegvalt, is de kans heel groot dat hij grensoverschrijdend gedrag gaat vertonen. En voordat dat weer gecorrigeerd is en er een nieuwe structuur voorhanden is, zijn we snel een jaar verder. De school gaat op zoek naar een alternatief.

Bij een tweetal voorzieningen voor kwetsbare jongeren in de regio wordt hij niet aangenomen omdat hij volgens deze instanties niet in staat zou zijn om binnen een half jaar uit te stromen naar de reguliere arbeidsmarkt, wat op zichzelf een bijzondere contra-indicatie is voor voorzieningen die juist gericht zijn op kwetsbare jongeren.

OPLOSSING OMGEKEERDE TOETS

1 HET EFFECT

De positieve resultaten van het van moeten behouden blijven. Dat betekent dat Thomas zo snel mogelijk een baan moet krijgen binnen beschut werk, of een reguliere baan bij een werkgever die bereid is om Thomas de nodige begeleiding te bieden.

2 GRONDWAARDEN VAN DE WET

Het effect dat we willen bereiken valt onder de grondwaarde 'het bevorderen van zelfredzaamheid'. We willen dat Thomas zelfredzaam blijft of nog zelfredzamer wordt.

3 EERSTELING ASPECTEN

Als Thomas drie maanden moet wachten, dan is de kans zeer groot dat hij weer een jaar nodig heeft om de op school opgedane structuur terug te krijgen. Dat betekent dat hij nog een jaar in de uitkering zit met veel begeleiding. Wordt hij nu 'opgepakt' door de gemeente, dan is veel begeleiding naar een (garantie)baan nodig, maar een uitkering wellicht helemaal niet. De kosten zijn dus behoudend hoger als hij nu wordt geholpen dan wanneer hij moet wachten tot hij achttien jaar is. Daar komt bij dat het risico zeer groot is dat hij overlast gaat veroorzaken.

4 RANDVOORWAARDEN

Je kunt Thomas een voorziening aanbieden als niet-uitkeringsgerechtigde (artikel 7, eerste lid onder a, onderdeel 7 van de Participatiewet). Je legt de voorwaarden vast in de voorafbesluit. Daarbij kan gekozen worden naar de mate van zelfredzaamheid en het complementaire karakter van de Participatiewet. Hierbij kun je afwegen of iemand het zelf kan betalen en zelf kan organiseren.

Voor de langere termijn is van belang dat je vertrouwt op de professionaliteit van het vso. Bij een warme overdracht wordt het advies van het vso opgevolgd en niet een nieuwe afweging gemaakt.

Oplossing

Ondanks zijn 17 jaar, moet de gemeente Thomas toch een voorziening of een baan aanbieden.

